

Nummar 11.
18ad jakkegærdde.

Korsfjord'ast:
15ad JUNI 1916.

Redaktøra:
OLE A. ANDERSEN.

Goas ja maid galgga olmuš lokkat.

Jos don læk gierddamættom, čokkan sivos vuolas, ja sarnod vebaš Jobain.

Jos don læk gaggad mielast, de gæčad Moses.

Jos don læk arggemielast, gæčas Elias ala.

Jos i læk lavla du vaimost, gulddal Daniel.

Jos don dovdak ječad galmasen, de oažžo dam rakislaš mattajægje bigjat su giedas du birra.

Jos du osko læ rašše — loga Paulus.

Jos don orok šaddamen lain, de loga Jakoba.

Massakgo boatte aige oai nust, de gæčad almostusa, mast don oainak dam loppeduvvum æd-nama.

Jos don læk morrasest, de loga dam 27 salma bibalest. Jos don læk galmas du vaimod siste, de loga dam 3ad kapittal almostus girjest.

Jos vaillo viessolaiggo, de loga dam 37 salma.

Jos don dovdak ječad okto ja alma suogjalustaga, de loga dam 91 salma.

Jos don massak oskaldašvuoda olbmuidi, de loga 1 kor, 13 kap.

Jos olbmuk læk garras du vuostai, de loga 15 kap. Johan-nesast.

Jos don movtetuvak du bargod diti, loga 12 kap. 6 varsa salma. Galaterrgirje 6 kap. 7—9 v.

Jos ik læk buorre mielast, loga 12 kap. Hebr.

Min aige jotto.

[Sisasaddijuvvum].

Lasse oudeb nr.

I læk dast mikkege audogasvuoda bajasrakkadusaid, jos don jodak čoaggalmasain, go vaibmo læ gukken erit Ibmelest. Mannat čoaggalmassi dave ja viero diti, vai bæssat duoi særvvai, ik don daina šadda audogassan. Don satak gale olbmuid bættet, mutto ik Ibmele. Okta duottavuodast morranam olmuš gutte læ guorattallam čada boattam suddoidis doyddoi, son adna suddo suddon ja gæččala buok hæjos navcaides mielde battaret suddost ja ballat dast, ja velabai ravve ja čuigod su lagamužast buorrai ja væltat buok bahast erit. Mutto dadebahabut fertte vaidalet ja doydastet, atte uccan læ dat joavkko, gudek adnek suddo suddon, vaiko mai guddek kristalaš vielja ja oabba nama ja læk valddujuvvum Ibmel mannam. Valddop uccanaš oudamærka: Mist læ 6 barggobæive, maid Ibmel læ sivnedam migjidi barggobæivven ja čiččid bæive læ son asatam bassebæivven, goas son ješge læ basotam. Mutto manen bassen ænaš joavkko adnet sodnabæive? Adnekgo olbmuk dam Ibmele basse ja basotam bæivven? Jos dalle ja

nuftgo davja læk ruovtoin daihe baikinæsek daggarak, gæk oktilassi juokke sodnabæive, jos vebašgen dilalašvuotta miedeta, lokek Ibmel sane, nubbin sanin: adnek oktasaš Ibmel balvvalusa, ja burist dittek, atte dobbe dal lokkujuvvu Ibmel sadne, velabai čilg-gijuvvu Ibmel sadne; mutto daddeken i bottujuvvu, vaiko daggo birrasin assik olmuš joavkok. Sivvan bigjek, atte æp mi vuolge dokko gattamættom olbmui sardnai, i dat guoddet. Ja go bapak girkost sardnedik, de devddujuvvu, atte maidai vel dobbegen surutis bapa sarnest, aido dat læge helveti laiddejægje (nuft celkkujuvvu) — velabai gessik makkaš aldsesik čallag sani belostussan: atte bokstava godda, mutto vuoiŋa ællem dakka. — Mutto dalle dat æska šadda ællem, go sin vieljai čada manna; mutto duonak addijek dam čala baike jorggot, nuftgo juo dast namatim. Ja si adnek dam joavddelassan ja boastovuottan, atte mannat gullat Ibmel buttis sane, ja lokek, atte dat doalvo helveti atte gulddalet surutes olbmui Ibmel sane lokkamen; mutto dam si æi ane šat suddon æige manenge boastovuottan, atte dam sagjai valddet sodnabæive olles barggobæivven. Nuftgo navt: Dast gæst læ hœvoš, dat gæsasta dam aisaidi ja vuogja dalostis matkai gukkeb daihe oanekeb matke, ja vela dagja: atte i nuft suokkad læk basse, atte čada i jode. Dast gæst læ hærgæk, dat vuogja iddedes jogo boacu sidi daihe boacu gavppai ja daid goddik ja muttom æra fast su gavppe fidnoidasas, ja

daina gæina æi læk vuojanak viekkalek baikid mielde sladdari-guim ja giellasiguim. daid doalvot ja viežžat.

De soapa rakis lokke jærrat, atte orro go du mielast atte daggaraš mænnohusak ja vierok læk heivolažak gæsagin, ja vela sagga æmbo heive dust jærrat, gutte guoddak osko duodaštusa nama, lægo daggaraš ællem heivolaš ovta morranam sillui, gutte ječas adna Ibmel mannan? Okta duodalažat morranam siello dam sagjai valdda bassebæive bassen. Son lokka Ibmel sane aldseisis ja æraidi ja čilgge dam sudnji addujuvvum navcaidis mielde aldseisis ja guimidasas bajasrakkadussan ja Ibmeli gudnen. Dastgo okta ibmelmoettom olmuš oktan su lattoidisuim læ hæjos ouddamærkan ærrasidi; dastgo galle olbmuk læk ain buokak miettas bahai ja navcatæmek buorrai, ja fastain, atte okta morranam siello oktolassi læ ja berre læt buorren ouddamærkan æraidi; dastgo čallag duodaštusa mielde guodda juokke muorra su šaddoides ja oidnujuvvu su šaddoines. Loga basse Matt. 7 kap. 13—24 v.

Savam ja doaivom, atte juokke okta mist buokain valdašeimek aigest vara ja algašeimek jurdašik, atte mi min ješ gudege rahai soappa æpge guttege ramadala oskoinæmek, ja æpge nubbe fuono jos vela æi gulage buokak — nuftgo æi diedostge gulagen ovta oskočerdi. Æp mi galga sin duomoin soarddet ja dubmit, amasik si hærdotuvvat; mutto dam sagjai sin rakisvuodain ravvit ja cuigodet Ibmel sanin, ja rokka-dallat Ibmeli, vai son sin jorggalifçi duotta oskoi ja ællem buoradussai; dastgo alma ællem buoradusataga i mate oktage audogassan šaddat vaiko moft ramadalaši su oskoines; mutto duotta morranam kristalaš i goassege ramadala su oskoines; dastgo son mitta daid basse sanid, atte Ibmel armost læm mon, mi læm.

Dal læp mi ællam dam odda-jagest muttom mano. Ibmel armostes æleta sikke riggaid ja gefhid, nuftgo ibmelbalolažaid

nuftgo ibmelmoettomid. Son dikta su armo bæivačes baittet buokai bagjel. Son goalkota min buokai vaimo uvsa ala. Jos mi duonak su bovddijume algašeimek juo aigest vara valddet; mutto orru dadebahabut olbmuid ællem jakke jagest mannamen hæjobut juokke lakai. Nuftgo oaidnet ja gullat dobbegen Garašjogast, atte man hirbmadlaš stuora mærest læ ibmelmoettomuotta juokke lakai. Dobbe suoladik buok man njægga bottik, suoladik matke olbmuid hergid ja mænnoidik vaiko man lakai — sikke albmuset ja čik-kusist. „Kruvna-olbmak“ gal gæččalik stivra doallat navcaidæsek mielde; mutto si ferttijek ječagen varotet ječæsek amasik si šaddat duoi moftigis olbmuid giedaid gaski. I dabe Sameædnamest læmaš vel ibmelmoettom vuotta aido nuft stuora ja jolgalaš mærest. Im mon daja atte suddofabmo æra sajestge i læk stuores; mutto i almaken nu almos mittost. Imastaddin ferttim jærrat: atte manne læ nuft? Æigo Garašjoga olbmuk læmaš juo gukkis aige stuora morridusa vuolde. Dobbehan læ sardneolbmak juokke jage doallam stuora čoaggalmasaid. Dobbe læ manga jage dam stuora čoaggalmasvistis sardnedam ja valddujuvvum stuoramus joavkko osko vielljan ja oabban, sigjidi læ manga nokkamættom gærddai suddok andagassi addujuvvum; mutto nokkam dat læ dat moridus man duodalaš dat almaken læs læmaš. Dat orru nuft čajetæmen, ja læ aibas čielgas, atte dobbe i læk duodalaš birrabednjalus dakkujuvvum, dobbe i læmaš Ibmel vuoigna raddemen; mutto dobbe læmaš sævdnjadas vuoigna raddimmen; dastgo čielgas læ, atte juokke muorra galgga su šaddoides čajetet ja guoddet nuft atte dat oidnujuvvu.

(Loappa boatte nummarist).

Ædnambruvka

Sameædnam amtast.

(Čali jotteoapatægje, agronom Kulsland Kistrandast.)

Lasse oudeb nr.

Dam jage go belldoi galgga

gilvvujuvvut græsfrø galgga grönfór lagjejuvvut arrad, juo alggo lajost, vai dak nuorrasessešaddok ožžuk aige šaddat nanosen oud-dalgo dalvve boatta. Daid rasse šaddoid diti i galga grönfóra hasijuvvut belldoi mutto guddujuvvut erit, i vugjujuvvut, dastgodat odda bælddo i gierdda hæstadu-olbmama. Damditi galgga daggar odda bælddo aidujuvvut. Grönfóra galgga alelassi hasijuvvut ja hæng-gat dast ucce musat 14 bæive vai goikka riehta amas guocagit latoi.

Lagjo algga davalažat ila manned Sameædnamest. Dat daka, atte suoidne galdna ja šadda almetæbme. Alge lajo, go dak ænaš rasse sortak alggek blomstarostet, goikkad suoine hasid alde ja ane dam vistis dalvveg. Go suoidne galgga olggon orrut arve ja muottag oudast, de dat goldna ja massa famost.

Buokak, gæk aigošik huksit odda navit, galggek arvvaladdat amsagronomain daihe muina moft dat galgga huksijuvvut. Navit, stalja ja lato, lavdnjeskagja j. n. v. huksijuvvujek dam aige ovta dake vuollai ja deftis gilvagæljar navit vuollai. Dat læ hui avkalaš. Ja son gutte hukse su olg-goviesos dam lakai, i gada dam goassege. Gædgge berre adnujuvvut ænaš materialan nuftgo maidai cementstøipen sist seinidi. Navit galgga siskel rakaduvvut vuokkasemus lakai. Smavvašiviti-di læ buoremus adnet riddai nuftgo maidai galbidi. Dak æi berre čadnujuvvut bacidi. Hæsta, min oskaldis ja rakis vække, berre oazžot ovta liegga, čuvvggis ja buristrakkaduvvum stalja.

Go dat golgge gilva læ mavsolebbu go dat goikke, berre adnujuvvut lavdnjemuoldda, amas gužža eritgol-gat. Dat adnujuvvu 2 dalvveguorbme juokke stuora šiviti daihe 6 snava šiviti. Lavdnje muoldda roggujuvvu vilggis sanmaljæggest (aido dego boalddemlavdnje), lebbujuvvu olgus goikkam sagjai ja galbmo smierron dam dalve. Dat fast goikkaduvvu nubbe gida ja bigjujuvvu vistai dal-lanaga go læ goikkam gæsseg. Lavdnjemuoldda cuvkkijuvvu muorracab-manin daihe] maidai mašinain, mi

maksa 50 kruvna.

Ædnambruvka selskapek daihe privat sörvek, mak dal ožžuk $\frac{1}{3}$ statsbidraga oastim varas ædnambruvka bierggasid ostik daggar ædnambruvka bierggasid ovtastadnem varas. (Loappa boatte nummarist).

Lagesvuonast.

Dallego mon maņemuš čallim vastadusa dam blađe bokte N. Si vajaldattim mon vebaš čallemest maidai nieiddamanai gædnegasvuoda vækketet sin boares vanhemid vieljaidi vækken daid bajasdoallat. Dat maid mon vajaldattim læi, atte vaivašlaka cælkka: »atte nieidak nuftgo barnek læ gædnegasa oudast morraš adnet, jogo si ležžek naittalam daihe æi. — Ja dast læ hui vuogas dilalašvuotta juokke nieidda mannai halvvalet su boares vanhemides, mi satta šaddat sigjidi bajasceggitussan. Maidai nissonak tini-jik muttom gaskai burist — nuftgo ouddamærka diti mannam čavča. Nuft sattik daggar nieidak goarrot boares vanhemid ođđa gavte daihe gođđit suokkoid daihe maidai ulloid addet. Goarrot gabmagid maidai heive.

Mon læm davja gullam boares vanhemid cælkkeinen, go si adnuk vaivašvæke, atte manak læk dal naittalam ja sist læ galle ječainæsek. Juo, dobbe gost læ stuorra mannaajoavkko ja hæjos aigek, læ ječa ašše. Mutto mon dovdam ovta olbma, gæn ædne i nuft gukkis aige gæčest dattoi vaivašvæke. Ja sust læi, maid son darbasi, ja dušše akka ja okta manna. Ædne rassa navetest, čuoppa ja gæssa muoraid, ja jos sust i lifči su ædne, fertteši son diedostge adnet biga. Dat orru ærai mielast čajetæmen, atte son datto, atte vaivaškassa galgga sudnji biga balkatet.

Lekop mi siega min boares vanhemiguim. Dak rakislæs gieđak, mak stelljegje min nuft varrogasak, go mi leimek smavvak, dak čalmik mak čuvvo min nuft rakislažat, go mi manaimek dokko gosa mi æp lifči galgam. Dak dappašuvvek gærde. Ja

go du rakis ædne ja ačče vøllaba stivesin ja galmasin, de sattep mi čierrot bakčasin, čuorvvot nuft ædnag go datto, i mikkege gæčastagaid, i mikkege rakislæs sanid, i mikkege varrogas gieđaid šat bigjujuvvu min ala ødagassi addem varas.

Dat boares sadnevajas læ davja šaddam duottavuottan: Okta ačče satta morraš adnet 6 manast, rutto 6 mana æi sate morraš adnet ovta ačče oudast. Barggop mi buokak dam ala atte dat i nuft davja šaddasi duottavuottan. Jos mi læp mange lakai hælbadam min vanhemidamek de boatta dat gærde moadde gærddai lossaden min ala. Go buokak celkek: im mon læk gædnegas. Davja celkujuvvu, nubbe æra oazžo dakkat juoga, mon læm dakkam æmbo go læm gædnegas. Dakkop mi maid mi sattep, de læ mist buorre oamedovdo. Ja dat læ lidna guodda, jos vela Ibmelge dietta buok min dago.

Dat læ maidai vissis, atte jos vaivaškassa galgga maksit buok, de Ibmelest i læk mikkege maksamušaid. Moft imaslažžan dat oroš gallumen, atte Ibmel galgga maksit, dam mon bijam din halldoi dam ibmerdet. Ja de aigom vela lasetet, atte mon læm jurdašam dam čallet aigga juo, ja mon oskom atte dat læi maidai Ibmel datto.

Dærvuodaguim buok blađe lokkidi.

Rekardine Bøgeberg.

Dat brævva læ maņanam sagga sajjetisvuoda diti. Red.

Hr. redaktøra!

Bivdam saje »Nuorttanastai« dam moadde linjai, ja natam dam hirbmos gafhadvuoda, mi ain læ min bajasčuvvggijuvvum olbmuid gaskast, nuftgo mon læm oaidnam dam lagaš vi-votismættom mænnođeme olbmuid gaskast, atte coakasin (mærai alde) vasededin bivdujuvvujek loddek ællenaga fierredam varas gaddai, bæssam varas fidnosek doaimatet ja gæččalam varas æraid gierddavašvuoda ja æige fuobma, maggar suddo si dakek, go givšedik daid vigitis lodd.

Mutto jos oktage algga cuigodik sin daggo de gavdnek si vela bælostægjid j. n. v.

Digjidi, gæk dagjabetet ječaidedek kristalažžan ja olbmuin rameduv-

vum »riftes oskolažžan«, vuoi go lepet vugjom nuft čiegnalassi ješvanhurskisvuoda nakkar sisa, atte epet fuomaš maggar dago di dakkahetet, go givšedeket daid vigitis lodd moddi janduri alna mange avke diti borakøttai ja de æska luoittebetet luovos daid pineduvvum bælle jabmam lodd, mak æi goasta obba girddege. Digjidi satam mon dagjat obba dam bajasčuvvgijuvvum mailme oudast, atte de lepet verrebut go bakenak. Ječa boagosteket ja loddek pinašuvvik.

Dam lagas læm mon fuobman maidai ouddalge, atte ælle loddik čadnujuvvujek baddin juolggai viessonurkkai. Dam lakai girdašegje dak vigitis loddek barra jandur baddegæčest ja barggo. Vuoi, maggar ibmel mættomvuotta dadde læ olbmuid gaskast.

Dam bitta læm mon čallam nuftgo varritussan æraidi, imge mange æra diti.

Čallujuvvum mai 1916.

XI.

Mailme-soatte.

Garas læmaš soatte dam mano olgo rajest.

Garra mærrašlaga

læmaš Davvemærast engelas ja tuiskalaš gaskast, gutte læ vuoitam engelas olbma bagjel ja dakkam stuora tapa dasa, mi massi manga stuora soatteskipa ja ædnag olbmuid. Dæivadæbme læmaš issoras.

Maidai gaddesoadestge læ tuiskalaš vuoitam.

Ruošak

læ valddam bagjel 40,000 fangaid ja ollo æra soattebierggasid. Ruošša læ gieskad valddam 35000 østerrikalaža fanggan, nuft atte ruošša dam ragjai galgga læt valddam 41,000 østerrikalaš fangaid.

Englanda

læ massam ovta su buorre soatte olbmain, Kitchener, oktan su olbmuidesguim, mak dušše daggo bokte, atte sin soattedampa vuojoi.

I oru vuost rafhe læme lakage.

Dat stuora barggi streika

mi duole algi, i læk vela čielgam; mutto dam sagjai viddanam issorasat, nuft atte farga streikijek 120,000 olbma, nuft atte i šadda buorre olmuš rievoldi.

Barggek læk garras æige dato miettal. vaiko radditus dal læ vægald vuostalastam sin gaibbadusa ja dasto sin baggit mannai addet. Daggar stuora streikak læ stuora goaradussan min rafhalaš ædnami.

Kina præidenta

Yuan Shi Kai læ jabman.

Sameædnambivddo

læ fast alggam burist — namalassi Væstasameædnamast. Guollesorta læ stuores. Hadde læ dal mannam vuolas — namalassi 48 øra dorskekilo, dikso 40 øra gapalak, vuovvas kr. 1,40 ja 1,50 liter.

Salddebivddo

maidai læ alggam.

Luossabivddo

maidai læ alggam smavvaset.

Altavuonast fast læ alggam stenggit salledid smavvaset. Sækte salledin maksujuvvu dal gidda 25 kr. kassa.

Dinggu Nuorttanaste!

Muttom dampak

ain forlisejek dam soade gææld.

Gesin

orru mannamen njocik. I bæsa lasta riftes lakai olgusittet. Čoaska læ dalkek, illa arvek olmuk bældoiguim rassagoattet.

„Nuorttanaste“ redaktøra læ dal mannam Vesteraalai, gost son savkka mano arvo.

Diedetus!

Laka dam 11ad marsast 1916 sistisdoalla oanekažat lase dam arad aiges čallujuvvum værolaki daihe livnetlaki:

Juokkehaš, gæst læ læmaš 3000 kruvna sistboatto 1915 læ gædnegas sisasaddet ješbajasadema (selvangivelse). Gutte dam idaga, de læ sakko gidda 50,000 kruvna ragjai, gidda dassa go dat gædnegasvuotta buokain devdujuvvu.

Kautokeino ligningsnævnd,
2. april 1916.

K. K. Hætta,
formand.

Navdenakik

sikke guovččain, gumpin, albasin, geđtkin, ruksis—rista—čappis ja silbarievanin, vilgis—ranis—alik ja čappis—njalin, čævrain, neđin ja buoidagin ostojuvvujek must alimus haddidi.

Sadde navdenakkid poasta mælde munje deika gæčadubmai, de alimus haddik mæreduvvujek daida ja diedetuvvu æigadi.

Jos son dutta fallojuvvum haddidi, de saddejuvvu ruttamakso sudnje, mutto jos i, de ruoktotsaddejuvvujek nakkik franco.

Buok æra sorta nakkik maid ostojik alimus haddidi.

S. A. Samuelsen,
Karasjok.

Diedetusak,

mak galggek valddujuvvut »Nuorttanastai« maksit 5 evre juokke sadne. Daggar diedetusak sisavalddujuvvujek gidda golma gærde dam sëmma had-dai. Juokkehaš, gutte diedetusaid sisasadde, berre lokkat sanid ja sëmmost sisasaddet friamærkaid makson.

Stuoreb diedetusak, mak galggek gukkeb aige sisavalddujuvvut, garttek halbebun. Dast mannel čei valddujuvvu smaveb diedetusak bladdai ærebgo maksu, 5 evre sanest, mielde-čuovvo sëmmost.

„Nuorttanaste“ doaimatus.

„Hans A. Hellander Muittogirje“, æ vuovddet Nils Pavelsen'est Tanast, nuftgo maidai

»Nuorttanaste« doaimatusast,
Korsfjorast.

Hadde læ 50 evre × porto 5 evre.

Vuoleduvvum haddai.

A. Larsen samegiel muittalus girje „Bæivve-Alggo“ vuovdujuvvu dal 80 ørai, porto 5 øra. Min kommissionærak, bigjek dam muittoi.

Girje satta dingujuvvut mu bokte

A. Larsen,
Repparfjord, Finmarken.

O d d a girjek!

»BIBALA OAPPO OAMEDOVDO BIRRA.« Hadde 25 evre frimærkak ja girje boatta fria poastast. Dam girjest læ 60 sido.

Darogiel girje »VORE BRØDRE LAPPERNE«, 96 sido ja manga govva, mast maidai min miššon bargid govak, maid særvest maidai Lunja rokke ja »Nuorttanaste« redaktøra govva. Dat darogiel girje muittala Same miššon bargo birra Sameædnamast algo rajest dam ragjai. Dam girjest gavdnu maidai Sami apostal Thomas von Westen govva. Hadde 30 evre frimærkak, fria poastas sad-dijuvvum. — Daggar dinggum-brævak æi mana portofria poastast. Dinggu dallanaga ja čale:

Nuorttanaste ekspedition,

Korsfjorden, Altenfjord.

Prenttejuvvum »Nuorttanaste« prentimrakanusast, Korsfjord'ast.